

Statuten
en
huishoudelijk reglement

INHOUDSOPGAVE

<u>PARTIJ</u>	4
NAAM EN ZETEL	4
GRONDSLAG.....	4
DOEL	4
MIDDELEN	4
<u>LIDMAATSCHAP</u>	5
LEDEN.....	5
BEËINDIGING LIDMAATSCHAP.....	6
<u>PARTIJORGANISATIE</u>	7
ALGEMEEN.....	7
<u>VERBANDEN</u>	8
ALGEMEEN.....	8
GEMEENTELIJKE AFDELING	9
PROVINCIALE AFDELING.....	9
<u>ORGANEN</u>	9
ALGEMEEN.....	9
PARTIJCONGRES	10
PARTIJBESTUUR	12
DAGELIJKS BESTUUR.....	13
<u>BIJZONDERE ORGANEN</u>	14
ALGEMEEN.....	14
HET SCHOLINGSINSTITUUT	14
COMMISSIE BUITENLAND.....	15
EDUARDO FREI STICHTING	15
INTERCULTUREEL BERAAD	15
COMMISSIE VAN BEROEP.....	16
ROYEMENTSCOMMISSIE.....	16
TOETSINGSCOMMISSIE	17
FINANCIËLE COMMISSIE	17
REDACTIERAAD.....	17

<u>BIJZONDERE ORGANISATIES</u>	18
ALGEMEEN	18
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT	18
BESTUURDERSVERENIGING	18
JONGERENORGANISATIE.....	19
VROUWENBERAAD.....	19
FINANCIËN PARTIJ	19
CDA-BUREAU.....	20
<u>VERKIEZINGEN</u>	21
EERSTE KAMER, TWEEDE KAMER, EUROPEES PARLEMENT	21
PROVINCIALE STATEN.....	22
GEMEENTERAAD	23
<u>ALGEMENE BEPALINGEN.....</u>	24
STEMRECHT EN STEMMING	24
ZITTINGSPERIODE	25
VERVANGING.....	26
ONVERENIGBAARHEID EN CUMULATIE VAN FUNCTIES.....	26
<u>STATUTEN EN REGLEMENTEN</u>	27
HUISHOUDELIJK REGLEMENT	27
ANDERE REGLEMENTEN	27
REGLEMENTEN VAN BIJZONDERE ORGANEN EN STATUTEN VAN BEHERENDE INSTANTIES	27
STATUTEN EN REGLEMENTEN VAN BIJZONDERE ORGANISATIES	28
KANDIDAAATSTELLINGSREGLEMENTEN.....	28
ONTBINDING EN VEREFFENING	28
WIJZIGING EN AANVULLING VAN DEZE STATUTEN	29
SLOTBEPALING	30

PARTIJ

NAAM EN ZETEL

Artikel 1

- a) De vereniging draagt de naam: Christen Democratisch Appèl (CDA).
- b) Het CDA, opgericht op vijftien april negentienhonderd vijfenzeventig, is een politieke partij - hierna te noemen de partij.
- c) Zij heeft haar zetel te 's-Gravenhage.

GRONDSLAG

Artikel 2

De partij aanvaardt de Heilige Schrift als richtsnoer voor het politiek handelen.

DOEL

Artikel 3

De partij streeft naar een maatschappij waarin de bijbelse gerechtigheid gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend; zij legt haar politieke overtuiging vast in een Program van Uitgangspunten en haar concrete doeleinden in een verkiezingsprogram, waarmee zij zich uitdrukkelijk richt tot de gehele Nederlandse samenleving zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.

MIDDELEN

Artikel 4

De partij wil op basis van bovengenoemde grondslag haar doel bereiken door het bevorderen van de bezinning op, de verdieping, vernieuwing en verbreiding van de christen-democratische gedachte met alle middelen welke haar ten dienste staan.

LIDMAATSCHAP

LEDEN

Artikel 5

- a) Lid van de partij kan zijn iedere Nederlander alsmede iedere niet-Nederlander die Nederlands ingezetene is, die de leeftijd van veertien jaar heeft bereikt en die instemt met de grondslag en het doel van de partij.
- b) De partij kent verschillende vormen van lidmaatschap, die nader worden uitgewerkt in het huishoudelijk reglement.
- c) Het lidmaatschap van de partij is persoonlijk en niet overdraagbaar.
- d) Zij die zich op bijzondere wijze verdienstelijk hebben gemaakt voor de partij kunnen door het partijcongres worden benoemd tot erelid.

Artikel 6

De aanmelding voor het lidmaatschap vindt rechtstreeks plaats bij het secretariaat van de partij, hierna te noemen het CDA-bureau.

Artikel 7

Gedurende een periode van acht weken na inschrijving heeft een lid geen stemrecht. Gedurende een periode van één jaar na inschrijving kan een lid niet voor bestuurlijke en vertegenwoordigende functies worden gekandideerd, behoudens ontheffing vanwege het dagelijks bestuur.

Artikel 8

De aanvraag tot het lidmaatschap van een persoon die uit het lidmaatschap is ontzet kan niet gehonoreerd worden gedurende twee jaren te rekenen vanaf de datum dat deze definitief uit het lidmaatschap is ontzet, behoudens andersluidende beslissing van het partijbestuur.

Artikel 9

De leden zijn gehouden zich te onderwerpen aan de bepalingen van deze statuten, het huishoudelijk reglement, overige reglementen en aan andere wettige besluiten van het partijcongres en/of het partijbestuur.

Artikel 10

Ieder lid verplicht zich tot betaling van een contributie volgens de jaarlijks door het partijcongres vast te stellen contributieregeling. Bij de vaststelling van de contributieregeling wordt rekening gehouden met de draagkracht van de leden. Het stemrecht kan slechts worden uitgeoefend wanneer aan de financiële verplichtingen jegens de partij is voldaan.

Artikel 11

Een in het buitenland woonachtig lid ressorteert onder de provinciale afdeling waarvan de gemeentelijke afdeling 's-Gravenhage deel uitmaakt, tenzij het betrokken lid aan het dagelijks bestuur te kennen geeft onder een andere provinciale afdeling te willen ressorteren. Van de contributie draagt het partijbestuur een deel af aan het in de eerste zin bedoelde verband.

BEËINDIGING LIDMAATSCHAP

Artikel 12

Het lidmaatschap van de partij eindigt door:

- a) overlijden;
- b) opzegging door het lid;
- c) opzegging namens de partij;
- d) ontzetting uit het lidmaatschap.

Artikel 13

Wanneer het lidmaatschap in de loop van het verenigingsjaar, dat samenvalt met het kalenderjaar, eindigt, blijft desalniettemin de jaarlijkse contributie in zijn geheel door het lid verschuldigd.

Artikel 14

- a) Opzegging van het lidmaatschap door het lid moet schriftelijk plaatsvinden, hetzij rechtstreeks bij het CDA-bureau dan wel via de gemeentelijke afdeling waaronder het desbetreffende lid ressorteert. In het laatste geval zendt het bestuur van deze afdeling zo spoedig mogelijk bericht van de opzegging aan het CDA-bureau.
- b) De opzegging dient vóór één november van het lopende verenigingsjaar bij het CDAbureau te zijn gemeld.
- c) Het dagelijks bestuur is bevoegd om een opzegging die niet voldoet aan het bepaalde in de leden 1 en 2 van dit artikel te aanvaarden.
- d) In geval van opzegging ná één november en vóór aanvang van het nieuwe verenigingsjaar geldt eveneens de verplichting tot contributiebetaling over het nieuwe verenigingsjaar.

Artikel 15

Opzegging van het lidmaatschap namens de partij geschiedt door het partijbestuur en kan, ook lopende het verenigingsjaar, met inachtneming van een termijn van ten minste vier weken, plaatsvinden ingeval het lid:

- a) ophoudt te voldoen aan de eisen aan het lidmaatschap in deze statuten gesteld; met betaling van de aan de partij, een afdeling of een met de partij gelieerde rechtspersoon verschuldigde gelden in gebreke is gebleven;
 - 1) bij toelating zodanig onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt dat, naar redelijkerwijs valt aan te nemen, tot weigering zou zijn besloten indien de juiste en volledige gegevens bekend zouden zijn geweest;
 - 2) zich zodanig gedraagt dat van de partij redelijkerwijs niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.
- b) In de in lid 1 sub a, c en d genoemde gevallen wordt niet tot opzegging overgegaan dan nadat het lid in de gelegenheid is gesteld zich te verweren.
- c) Het partijbestuur stelt het lid schriftelijk in kennis van de opzegging onder vermelding van de gronden waarop de opzegging berust.
- d) In de in lid 1 sub a, c en d genoemde gevallen geschiedt de kennisgeving als bedoeld in het vorige lid bij aangetekend schrijven.

Artikel 16

- a) Ontzetting uit het lidmaatschap geschiedt op voordracht van het dagelijks bestuur of het bestuur van een verband wanneer een lid in strijd met de statuten, het huishoudelijk reglement, overige reglementen en/of besluiten van de partij handelt en/of de partij op onredelijke wijze benadeelt.
- b) De ontzetting geschiedt door het partijbestuur.
- c) De procedure tot ontzetting geschiedt conform het daaromtrent bepaalde in deze statuten en het huishoudelijk reglement.

Artikel 17

Zowel tegen het besluit tot opzegging van het lidmaatschap namens de partij als tegen het besluit tot ontzetting uit het lidmaatschap als tegen het besluit tot weigering van toelating tot het lidmaatschap staat beroep open bij de Commissie van Beroep. Het beroep is mogelijk binnen vier weken na dagtekening van de kennisgeving waarin het lid het besluit als bedoeld in de eerste zin is meegedeeld.

PARTIJORGANISATIE

ALGEMEEN

Artikel 18

De partij kent binnen haar partijorganisatie op gemeentelijk en provinciaal niveau verbanden en op landelijk niveau achtereenvolgens organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties.

VERBANDEN

ALGEMEEN

Artikel 19

Verbanden van de partij zijn: de gemeentelijke afdeling, die een of meer wijk- of dorpsafdelingen kan omvatten, en de provinciale afdeling, die regio's kan omvatten. Een verband komt tot stand na erkenning door of namens het dagelijks bestuur.

Artikel 20

Samenstelling, organisatie en werkwijze, alsmede taken en bevoegdheden van de verbanden worden geregeld in door het partijbestuur vast te stellen standaardreglementen, die geen bepalingen mogen bevatten strijdig met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.

Het dagelijks bestuur kan afwijking van deze reglementen toestaan, mits deze niet in strijd is met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.

Artikel 21

Een verband kan de bevoegdheden die krachtens deze statuten en/of krachtens enig reglement in partijverband zijn toegekend, alleen uitoefenen wanneer aan de financiële verplichtingen tegenover de partij over het voorafgaande verenigingsjaar is voldaan.

Artikel 22

- a) Het partijbestuur heeft de bevoegdheid een verband, ter zake van overtreding van deze statuten en/of van enig reglement in partijverband en/of besluiten van de partijorganen, dan wel omdat de partij op onredelijke wijze wordt benadeeld, geheel of gedeeltelijk zijn rechten te ontzeggen. Tegen de beslissing van het partijbestuur staat binnen vier weken nadat de beslissing per aangetekend schrijven is verzonden, beroep open bij de Commissie van Beroep.
- b) Het bestuur van de desbetreffende provinciale afdeling respectievelijk het partijbestuur heeft de bevoegdheid om op de in het eerste lid genoemde gronden het bestuur van een verband of het dagelijks bestuur daarbinnen van zijn bevoegdheden te ontheffen.
- c) Het bestuur van de desbetreffende provinciale afdeling respectievelijk het partijbestuur draagt zorg voor de vervulling van de bestuurstaken en het kan daartoe één of meer commissarissen benoemen. Uiterlijk één jaar na de ontheffing wordt door het bestuur van de desbetreffende provinciale afdeling respectievelijk het partijbestuur ofwel een algemene vergadering belegd ter verkiezing van de leden van een nieuw bestuur ofwel een bestuursvergadering belegd ter verkiezing van de leden van een nieuw dagelijks bestuur.

GEMEENTELIJKE AFDELING

Artikel 23

Alle leden woonachtig binnen de grenzen van een gemeente vormen tezamen een gemeentelijke afdeling. Een afdeling dient ten minste tien leden te tellen.

Artikel 24

De algemene vergadering van de gemeentelijke afdeling is toegankelijk voor alle leden binnen haar gebied. Het stemrecht komt toe aan alle leden van de afdeling.

Artikel 25

Het bestuur van de desbetreffende provinciale afdeling wijst, in overleg met het dagelijks bestuur, aan onder welke nabij gevestigde afdeling de leden in een gemeente ressorteren waar geen gemeentelijke afdeling (meer) bestaat. De in die gemeente woonachtige leden hebben voor de behandeling van landelijke en/of provinciale aangelegenheden toegang tot de vergaderingen van die aangewezen afdeling en hebben in deze gevallen dezelfde rechten als de tot die afdeling behorende leden.

PROVINCIALE AFDELING

Artikel 26

Alle leden woonachtig binnen de grenzen van een provincie vormen tezamen een provinciale afdeling.

Artikel 27

De algemene vergadering van de provinciale afdeling is toegankelijk voor alle leden binnen haar gebied. Het stemrecht komt toe aan alle leden van de afdeling alsmede aan de afgevaardigden van de gemeentelijke afdelingen, door hen aangewezen volgens een sleutel naar rato van hun ledental, welke sleutel wordt vastgelegd in het huishoudelijk reglement.

ORGANEN

ALGEMEEN

Artikel 28

Organen van de partij zijn: het partijcongres, het partijbestuur en het dagelijks bestuur.

Artikel 29

Organisatie en werkwijze, alsmede taken en bevoegdheden van de organen worden nader geregeld in het huishoudelijk reglement.

PARTIJCONGRES

Artikel 30

De algemene vergadering van de partij, verder te noemen het partijcongres, is toegankelijk voor alle leden. Het stemrecht komt toe aan alle leden alsmede aan de afgevaardigden van de provinciale afdelingen en aan de afgevaardigden van het CDJA en het CDAV. De afgevaardigden van de provinciale afdelingen worden door hen aangewezen volgens een sleutel naar rato van hun ledental, welke sleutel wordt vastgelegd in het huishoudelijk reglement.

Artikel 31

Het partijcongres heeft onder meer tot taak en is bevoegd tot:

- a) de bespreking en toetsing van het politieke beleid, met name van de fracties in de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de CDA-delegatie in de fractie van de Europese Volkspartij in het Europees Parlement, hierna te noemen de EVP;
- b) het aannemen van resoluties en het doen van uitspraken, zowel over vraagstukken van politiek beleid als over organisatorische zaken. Een voorstel voor een resolutie of uitspraak moet schriftelijk worden ingediend;
- c) het besluiten tot het houden van een schriftelijke ledenraadpleging op voorstel van het partijbestuur of op voorstel van één procent van de leden en/of ten minste drie provinciale afdelingen;
- d) de behandeling en vaststelling van de jaarverslagen van de partijorganen en van de bijzondere organen en de behandeling van de jaarverslagen van de bijzondere organisaties, direct of indirect werkzaam binnen het partijverband;
- e) de behandeling en vaststelling van de balans en de rekening van baten en lasten, alsmede de begroting van de instanties die - ten behoeve van de in het vorige lid bedoelde partijorganen en bijzondere organen - de geldmiddelen of eigendommen beheren, met inachtneming van de bepaling daaromtrent in deze statuten. Bij de vaststelling van de begroting stelt het partijcongres tevens de contributieregeling vast, inclusief de hoogte van de contributie per lid die door de gemeentelijke afdelingen verschuldigd is. Na goedkeuring van de balans en rekening van baten en lasten van de desbetreffende instantie wordt decharge verleend aan het partijbestuur en de besturen van de bedoelde bijzondere organen;
- f) de behandeling van de balans en rekening van baten en lasten, alsmede de begroting van de bijzondere organisaties, indien deze organisaties financiële ondersteuning van de partij ontvangen;
- g) de vaststelling en wijziging van reglementen alsmede van notarieel te doen verlijden statuten van instanties die voor bijzondere organen in het leven worden geroepen ten behoeve van het beheer van geldmiddelen en/of eigendommen, met inachtneming van de bepalingen in deze statuten;
- h) de goedkeuring van de statuten en reglementen van de bijzondere organisaties alsmede van wijziging van hun statuten en reglementen;

- i) de vaststelling van program ten behoeve van de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de leden van het Europees Parlement. De procedure voor de totstandkoming en vaststelling van de programs wordt geregeld in het reglement voor de vaststelling van programs;
- j) de vaststelling en wijziging van het Program van Uitgangspunten, waartoe een meerderheid van tweederde is vereist;
- k) de vaststelling van de uitslag van de schriftelijke verkiezing van de voorzitter van het partijbestuur door de leden;
- l) de verkiezing van de beide vice-voorzitters als van de negen vrijgekozen leden van het partijbestuur, als bedoeld in artikel 32 sub a lid 3;
- m) de verkiezing dan wel aanwijzing van de lijsttrekker(s) voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal respectievelijk het Europees Parlement, met inachtneming van de bepaling daaromtrent in het reglement voor de voorbereiding van de kandidaatstelling voor de verkiezingen der leden van het desbetreffende vertegenwoordigende lichaam;
- n) de vaststelling en wijziging van de statuten, waartoe een meerderheid van tweederde is vereist;
- o) de vaststelling en wijziging van het huishoudelijk reglement, met inachtneming van de bepalingen daaromtrent in deze statuten;
- p) de benoeming van ereleden op voorstel van het partijbestuur;
- q) de vaststelling van de in te dienen kandidatenlijst voor de verkiezing der leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal respectievelijk voor de verkiezing der leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal respectievelijk voor de verkiezing der leden van het Europees Parlement;
- r) de verkiezing van de voorzitters van de bijzondere organen, alsmede van de voorzitters van het Wetenschappelijk Instituut en van het Vrouwenberaad;
- s) de verkiezing van de leden en plaatsvervangende leden van de Commissie van Beroep, de Toetsingscommissie, de Royementscommissie en de Financiële Commissie;
- t) het nemen van beslissingen over alle voorstellen van organisatorische en financiële aard die door provinciale afdelingen en/of gemeentelijke afdelingen ten minste acht weken voorafgaand aan de vergadering van het partijcongres, zijn ingediend bij het partijbestuur, dat deze van een preadvies voorziet;
- u) het vaststellen van een reglement van orde van het partijcongres.

PARTIJBESTUUR

Artikel 32

Het partijbestuur bestaat uit:

- a) stemhebbende leden:
 - 1) de voorzitter, schriftelijk in functie gekozen door de leden van de partij;
 - 2) de beide vice-voorzitters, in functie gekozen door het partijcongres;
 - 3) een aantal leden verkozen door het partijcongres, waarbij de totale omvang van het partijbestuur niet meer dan zesentwintig stemhebbende leden bedraagt;
 - 4) leden te kiezen door de provinciale afdelingen. Iedere provinciale afdeling kiest hiervoor één lid;
 - 5) één lid van het bestuur van het Vrouwenberaad, bij voorkeur de voorzitter;
 - 6) één lid van het bestuur van de jongerenorganisatie, bij voorkeur de voorzitter;
- b) adviserende leden:
 - 1) de fractievoorzitter in de Eerste Kamer der Staten-Generaal;
 - 2) de fractievoorzitter in de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
 - 3) de leider van de CDA-delegatie in de EVP-fractie;
 - 4) de directeur van het Wetenschappelijk Instituut;
 - 5) de voorzitter van de Bestuurdersvereniging.
- c) Het partijbestuur kan te allen tijde op ad-hoc-basis (andere) adviseurs uitnodigen.

Artikel 33

- a) Het partijbestuur heeft onder meer tot taak en is bevoegd tot:
- b) het leiding geven aan alle politieke en organisatorische activiteiten van en binnen de partij;
- c) de voorbereiding van de besluitvorming en uitvoering van de besluiten van het partijcongres;
- d) de zorg voor de handhaving van deze statuten en de bijbehorende reglementen;
- e) de vaststelling van een leidraad voor het program ten behoeve van de verkiezingen van de leden van de Provinciale Staten en de gemeenteraad;
- f) de bespreking van het politieke beleid van de fracties in de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de CDA-delegatie in de EVP-fractie;
- g) het beleggen van partijconferenties ter behandeling van actuele vraagstukken;
- h) de voorbereiding en organisatie van de verkiezing der leden van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de verkiezing der leden van het Europees Parlement;
- i) het uitgeven van periodieken van de partij;
- j) de zorg voor het beheer van de geldmiddelen en eigendommen van de partij;
- k) het nemen van beslissingen in spoedeisende gevallen en in alle gevallen waarin door deze statuten en de bijbehorende reglementen niet is voorzien;
- l) het instellen en opheffen van tijdelijke of permanente commissies, alsmede de benoeming van de leden hiervan;

- m) de vaststelling van reglementen en/of richtlijnen voor de in het vorige lid bedoelde tijdelijke of permanente commissies;
- n) de verkiezing van de secretaris en de penningmeester uit het midden van de stemhebbende leden van het partijbestuur;
- o) de verkiezing van twee overige leden van het dagelijks bestuur uit zijn midden;
- p) de vaststelling van een meervoudige voordracht voor de verkiezing van de voorzitter door de leden van de partij en voor de verkiezing van de beide vice-voorzitters en de vrijgekozen leden van het partijbestuur door het partijcongres.

DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 34

- a) Het dagelijks bestuur bestaat uit:
 - 1) de voorzitter, schriftelijk in functie gekozen door de leden van de partij;
 - 2) de beide vice-voorzitters, in functie gekozen door het partijcongres;
 - 3) de secretaris en de penningmeester te kiezen door en uit het partijbestuur;
 - 4) ten hoogste twee leden te kiezen door en uit het partijbestuur.
- b) Het dagelijks bestuur kan zich te allen tijde laten bijstaan door stemhebbende en adviserende leden van het partijbestuur dan wel andere adviseurs.

Artikel 35

Het dagelijks bestuur heeft onder meer tot taak en is bevoegd tot:

- a) de dagelijkse leiding van alle politieke en organisatorische activiteiten van en binnen de partij;
- b) de voorbereiding van de besluitvorming en uitvoering van de besluiten van het partijbestuur;
- c) het nemen van beslissingen in spoedeisende gevallen, waarbij het namens het partijbestuur optreedt;
- d) het bijeenroepen van het partijcongres, hetzij schriftelijk, hetzij door oproep door middel van een partijorgaan;
- e) de benoeming, de schorsing en het ontslag van personeel;
- f) het vertegenwoordigen van de partij, met dien verstande dat de partij voorts kan worden vertegenwoordigd door de voorzitter of een van de beide vice-voorzitters tezamen met de secretaris of zijn plaatsvervanger.

BIJZONDERE ORGANEN

ALGEMEEN

Artikel 36

Bijzondere organen van de partij zijn: het Scholingsinstituut, de Commissie Buitenland, de Eduardo Frei Stichting, het Intercultureel Beraad, de Commissie van Beroep, de Royementscommissie, de Toetsingscommissie, de Financiële Commissie, de Redactieraad.

Op voorstel van het partijbestuur kan het partijcongres andere bijzondere organen instellen.

Artikel 37

Organisatie en werkwijze, alsmede taken en bevoegdheden van bijzondere organen worden geregeld in door het partijcongres vast te stellen reglementen, die geen bepalingen mogen bevatten strijdig met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.

Artikel 38

Het partijcongres kan voor een doelmatig en juist beheer van de geldmiddelen van een bijzonder orgaan een beheersinstantie instellen. Het partijcongres stelt de eventuele rechtsvorm, statuten en reglementen van een dergelijke instantie na overleg met het desbetreffende bijzondere orgaan vast.

HET SCHOLINGSINSTITUUT

Artikel 39

Het Scholingsinstituut is genaamd Steenkampinstituut, Scholingsinstituut van het CDA. Het is belast met de leiding en de coördinatie van het politieke scholings- en vormingswerk en in het bijzonder de scholing van het kader in de politieke overtuiging van de partij. Het instituut verricht zijn taak in samenwerking met en onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur.

Artikel 40

De voorzitter van het Scholingsinstituut wordt, op voordracht van het partijbestuur en gehoord het curatorium, zijnde het bestuur van het Scholingsinstituut, door het partijcongres in functie verkozen. De overige leden van het Scholingsinstituut, worden op voorstel van het dagelijks bestuur en gehoord het curatorium door het partijbestuur benoemd. Het partijbestuur benoemt telkens één lid uit de kring van het bestuur van iedere bijzondere organisatie.

COMMISSIE BUITENLAND

Artikel 41

De Commissie Buitenland is belast met de voorbereiding en coördinatie van alle internationale activiteiten binnen het partijverband. Zij adviseert het partijbestuur hieromtrent. Zij heeft de zorg voor een goed functioneren van de buitenlandse contacten en begeleidt en ondersteunt de internationale vertegenwoordiging van de partij waar nodig. Zij verricht haar taak in samenwerking met en onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur.

Artikel 42

De voorzitter van de Commissie Buitenland wordt, op voordracht van het partijbestuur en gehoord de Commissie Buitenland, door het partijcongres in functie verkozen. De overige leden van de Commissie Buitenland worden, op voorstel van het dagelijks bestuur en gehoord de Commissie Buitenland, door het partijbestuur benoemd.

EDUARDO FREI STICHTING

Artikel 43

De Eduardo Frei Stichting, Stichting van het CDA voor Internationale Solidariteit, is belast met de bevordering buiten Nederland van het christen-democratisch gedachtegoed alsmede van het denken over internationale samenwerking binnen de partij en haar bijzondere organisaties. De stichting vervult deze taak in samenwerking met de Commissie Buitenland en onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur.

Artikel 44

De voorzitter van de Eduardo Frei Stichting wordt, op voordracht van het partijbestuur, gehoord het bestuur van de stichting en de Commissie Buitenland, door het partijcongres in functie gekozen. De overige leden van de Eduardo Frei-stichting worden op voorstel van het dagelijks bestuur door het partijbestuur benoemd, en wel één lid uit het dagelijks bestuur en telkens één lid uit elke bijzondere organisatie en het Steenkampinstituut, die daartoe aanbevelingen kunnen doen.

INTERCULTUREEL BERAAD

Artikel 45

Het Intercultureel Beraad adviseert het partijbestuur over alle zaken op het terrein van het migrantenbeleid en integratie. Het verricht zijn taak in samenwerking met en onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur.

Artikel 46

Samenstelling, taak en werkwijze worden in een afzonderlijk door het partijbestuur vast te stellen reglement nader geregeld.

COMMISSIE VAN BEROEP

Artikel 47

De Commissie van Beroep beslist bij wege van arbitrage over geschillen die voortvloeien uit de toepassing van de bepalingen van deze statuten en daarop gebaseerde reglementen. De Commissie van Beroep treedt niet in de innerlijke waarde van aan haar ter toetsing voorgelegde besluiten van organen, bijzondere organen (waaronder begrepen de organen van bijzondere partijorganen die rechtspersoonlijkheid bezitten), bijzondere organisaties en verbanden (waaronder begrepen algemene vergaderingen, besturen en commissies), behoudens marginale toetsing. De uitspraak van de Commissie van Beroep inzake een voorgelegd geschil is bindend voor alle betrokkenen.

Artikel 48

De Commissie van Beroep kan door het partijbestuur of het dagelijks bestuur verzocht worden een prejudiciële beslissing te geven met betrekking tot de uitleg en/of toepassing van bepalingen uit deze statuten, het huishoudelijk reglement en/of andere reglementen.

Artikel 49

De Commissie van Beroep bestaat uit vijf leden, die met hun plaatsvervangers, op voordracht van het partijbestuur door het partijcongres worden gekozen.

Artikel 50

Het dagelijks bestuur wijst, op voordracht van de Commissie van Beroep, een griffier en plaatsvervangend griffier aan. In het reglement van de Commissie van Beroep kunnen nadere eisen gesteld worden ten aanzien van de benoembaarheid van de griffier en de plaatsvervangend griffier.

ROYEMENTSCOMMISSIE

Artikel 51

De Royementscommissie is belast met de beslissing over de inbehandelingneming van een voordracht tot ontzetting, oordeelsvorming ter zake van die voordracht en kennisgeving van haar uitspraak ter fiattering aan het partijbestuur. De commissie is bevoegd zowel voor als na inbehandelingneming van de voordracht te bemiddelen tussen de betrokken partijen. Een lid van de Royementscommissie dient zich te verschonen wanneer hij behoort tot het (bestuur van het) verband waarvan het te royeren lid deel uitmaakt.

Artikel 52

De Royementscommissie bestaat uit drie leden en drie plaatsvervangende leden. De voorzitter, de overige leden en hun plaatsvervangers worden op voordracht van het partijbestuur door het partijcongres benoemd.

TOETSINGSCOMMISSIE

Artikel 53

Ter toetsing van de cumulaties als bedoeld in het hoofdstuk Algemene bepalingen benoemt het partijcongres op voordracht van het partijbestuur een Toetsingscommissie van vijf leden en drie plaatsvervangende leden. Zij kunnen geen lid zijn van het partijbestuur en/of van de besturen van bijzondere organen en/of bijzondere organisaties.

Artikel 54

De procedure van toetsing door de Toetsingscommissie, de besluitvorming door het partijbestuur en de administratieve bijstand worden nader geregeld in een reglement.

FINANCIËLE COMMISSIE

Artikel 55

De Financiële Commissie is belast met het jaarlijks onderzoek van de balans en de rekening van baten en lasten van de instanties die ten behoeve van het partijbestuur en/of partijcongres en/of bijzondere organen en/of bijzondere organisaties de geldmiddelen en/of eigendommen beheren en daarvan verslag uit te brengen aan het partijcongres. Zij adviseert het partijbestuur over belangrijke financiële aangelegenheden.

Artikel 56

De Financiële Commissie bestaat uit drie leden, die geen lid mogen zijn van het partijbestuur en/of de besturen van de bijzondere organen en/of bijzondere organisaties. Zij worden op voordracht van het partijbestuur door het partijcongres verkozen. Voor de Financiële Commissie wordt in afwijking van het bepaalde in artikel 37 geen reglement opgesteld.

REDACTIERAAD

Artikel 57

De Redactieraad ziet erop toe dat de redacties van de periodieken die worden uitgegeven door de partij, handelen overeenkomstig het gestelde in het reglement van de redactie. De Redactieraad vervult ten opzichte van de redacties een stimulerende, toezichhoudende en adviserende functie.

Artikel 58

De voorzitter van de Redactieraad wordt, op voordracht van het partijbestuur en gehoord de Redactieraad, door het partijcongres in functie gekozen. De overige leden van de Redactieraad worden op voorstel van het dagelijks bestuur en gehoord de Redactieraad, door het partijbestuur benoemd.

BIJZONDERE ORGANISATIES

ALGEMEEN

Artikel 59

Bijzondere organisaties van de partij zijn: het Wetenschappelijk Instituut, de Bestuurdersvereniging, de jongerenorganisatie, het Vrouwenberaad.

Artikel 60

De bijzondere organisaties dienen een bij notariële akte opgerichte rechtspersoon te zijn. Samenstelling, organisatie en werkwijze, alsmede de taak en bevoegdheden van bijzondere organisaties worden geregeld in door deze bijzondere organisaties vastgestelde statuten en eventuele reglementen, die door het partijcongres dienen te worden goedgekeurd en geen bepalingen mogen bevatten strijdig met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.

Artikel 61

De bijzondere organisaties die jaarlijks, door middel van een vast te stellen deel van de contributie, financieel ondersteund worden vanuit de partij dienen tijdig hun jaarverslag, de balans, de rekening van baten en lasten en de begroting voor het komende jaar bij het partijbestuur in.

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

Artikel 62

Het Wetenschappelijk Instituut is belast met de uitvoering van alle taken ter verwezenlijking van het doel, omschreven in zijn statuten op basis van de grondslag van de partij en in aansluiting aan het Program van Uitgangspunten. Het instituut stimuleert met name de bezinning op de relatie tussen levensovertuiging en politiek handelen. Het geeft gedocumenteerde adviezen over politieke vraagstukken en het adviseert over de hoofdlijnen van het beleid, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek vanuit de partij.

Artikel 63

De voorzitter van het Wetenschappelijk Instituut wordt op voordracht van het Wetenschappelijk Instituut, in overleg met het partijbestuur, door het partijcongres in functie gekozen.

BESTUURDERSVERENIGING

Artikel 64

De Bestuurdersvereniging is belast met de uitvoering van alle taken ter verwezenlijking van het doel, omschreven in haar statuten. Zij verricht haar taken in samenwerking met het partijbestuur.

Artikel 65.

Zowel leden van de CDA-fracties in de Provinciale Staten en (deel)gemeenten als bestuurders van de provincies en (deel)gemeenten die lid zijn van de partij, dienen lid te zijn van de Bestuurdersvereniging.

JONGERENORGANISATIE

Artikel 66

De jongerenorganisatie, het Christen Democratisch Jongeren Appèl - hierna te noemen: CDJA -, is belast met alle taken ter verwezenlijking van het doel, omschreven in haar statuten.

Artikel 67

De verbanden zijn verplicht, wanneer het CDJA binnen hun werkgebied gemeentelijke en/of provinciale afdelingen kent, het werk hiervan te bevorderen en waar nodig financieel te steunen. Verbanden nemen, indien voorgedragen, ten minste één vertegenwoordiger van de CDJA-afdeling binnen hun werkgebied in hun bestuur op, terwijl zij bevoegd zijn een vertegenwoordiger in het bestuur van iedere CDJA-afdeling te benoemen. Deze vertegenwoordigers zijn stemhebbend lid.

VROUWENBERAAD

Artikel 68

De partij kent een CDA-Vrouwenberaad, genaamd CDAV, dat in nauwe samenwerking met het partijbestuur is belast met de volgende taken:

- a) het bevorderen van de politieke bewustwording bij vrouwen;
- b) het bevorderen van de integratie van vrouwen in de partij;
- c) het leveren van een inbreng in het politieke beleid;
- d) het vervullen van een vertegenwoordigende rol in de daarvoor in aanmerking komende nationale en internationale vrouwenorganisaties;
- e) het bij het partijbestuur voordragen van vrouwen voor functies binnen en buiten de partij, en in de politieke vertegenwoordigingen;
- f) het adviseren van het partijbestuur en de besturen van verbanden met betrekking tot de sub a. en b. genoemde onderwerpen.

Artikel 69

De voorzitter van het Vrouwenberaad wordt op voordracht van het Vrouwenberaad, in overleg met het partijbestuur, door het partijcongres in functie verkozen.

FINANCIËN PARTIJ

Artikel 70

- a) De geldmiddelen van de partij bestaan uit:
 - 1) de jaarlijkse contributie van de leden, die centraal wordt geïnd;
 - 2) rente van belegde gelden;
 - 3) schenkingen, legaten en erfstellingen;
 - 4) andere inkomsten.
- b) Erfstellingen kunnen slechts worden aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving.
- c) Voor het aanvaarden van de in lid 1 sub c bedoelde geldmiddelen wordt het beleid bepaald door het partijcongres. Dit beleid wordt vastgelegd in een door het partijbestuur op te stellen reglement - hierna te noemen giftenreglement. Dit reglement is voor alle geledingen binnen de partij van toepassing.

Artikel 71

Het boekjaar loopt gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 72

De regelmatige controle op de wijze waarop de financiële administratie wordt gevoerd, alsmede de controle ter zake van de rekening en verantwoording over het afgelopen boekjaar, wordt opgedragen aan een registeraccountant.

Artikel 73

Jaarrekeningen worden uiterlijk op de in de eerste helft van het jaar te houden vergaderingen van het partijcongres behandeld en vastgesteld, behoudens verlenging van deze termijn door het partijcongres; begrotingen worden uiterlijk in de tweede helft behandeld en vastgesteld.

Artikel 74

Het partijcongres kan het beheer van de geldmiddelen van de partij geheel of gedeeltelijk overdragen aan één of meer stichtingen. De samenstelling van het stichtingsbestuur respectievelijk de stichtingsbesturen wordt geregeld in de statuten van de desbetreffende stichting.

CDA-BUREAU

Artikel 75

Het CDA-bureau ondersteunt de organen in de werkzaamheden en ondersteunt de bijzondere organen en bijzondere organisaties bij hun administratieve activiteiten.

Artikel 76

De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het CDA-bureau berust bij het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur kan een lid uit haar midden hiermee specifiek belasten.

Artikel 77

De leiding van het CDA-bureau berust bij de directeur, die door het partijbestuur is benoemd.

Artikel 78

- a) De Stichting Secretariaat CDA treedt op als werkgever voor het personeel. Het bestuur van deze stichting valt samen met het partijbestuur.
- b) De rechtspositie van het personeel van het CDA-bureau wordt door het partijbestuur, als bestuur van de Stichting Secretariaat CDA, geregeld en vastgesteld op voorstel van het dagelijks bestuur. Hiertoe behoort onder meer de eventuele vaststelling van een collectieve arbeidsovereenkomst.

VERKIEZINGEN

EERSTE KAMER, TWEEDE KAMER, EUROPEES PARLEMENT

Artikel 79

Onderdeel A van dit hoofdstuk heeft betrekking op de verkiezing der leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, van de Tweede Kamer der Staten Generaal en van het Europees Parlement.

Artikel 80

Het partijbestuur heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de onderhavige verkiezingen.

Artikel 81

De wijze van de kandidaatstelling voor de onderhavige verkiezingen wordt geregeld in een kandidaatstellingsreglement.

Artikel 82

Kandidaat voor het lidmaatschap van de Eerste Kamer, respectievelijk de Tweede Kamer der Staten-Generaal, respectievelijk het Europees Parlement kunnen worden gesteld zij die bij verkiezing voldoen aan de eisen van de wet, lid zijn van de partij en bereid zijn schriftelijk te verklaren dat zij instemmen met het Program van Uitgangspunten en het vigerende verkiezingsprogram van de partij. De overige vereisten worden genoemd in het in het vorige artikel bedoelde kandidaatstellingsreglement.

Artikel 83

- a) Kandidaten hebben het recht van gravamen met betrekking tot hun instemming met het Program van Uitgangspunten en het vigerend verkiezingsprogram van de partij. Het recht van gravamen wordt niet toegestaan indien dit de artikelen 1 tot en met 3 van het Program van Uitgangspunten betreft.
- b) Bezwaren tegen de in lid a bedoelde programs moeten door de personen die zich beschikbaar stellen voor een kandidatuur voor het lidmaatschap van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, respectievelijk de Tweede Kamer der Staten-Generaal, respectievelijk het Europees Parlement, vóór de indiening van de kandidatenlijst(en) schriftelijk aan het dagelijks bestuur kenbaar worden gemaakt. Het partijbestuur beslist vervolgens, gehoord het preadvies van het dagelijks bestuur, of de bezwaren al dan niet een belemmering vormen om de betrokkene op de in te dienen kandidatenlijst(en) te plaatsen.

Artikel 84

De leden van de Eerste Kamer, respectievelijk de Tweede Kamer der Staten-Generaal, respectievelijk het Europees Parlement worden geacht, met behoud van ieders persoonlijke verantwoordelijkheid, bij het verrichten van hun taak rekening te houden met uitspraken en verklaringen van de bevoegde partijorganen.

Artikel 85

De leden van de Eerste Kamer, respectievelijk Tweede Kamer der Staten-Generaal, respectievelijk het Europees Parlement hebben de verplichting, als onderdeel van hun taak, regelmatig contact te onderhouden met de verschillende geledingen van de partij. Daartoe behoort onder meer het geven van voorlichting aan, het verslag doen en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid aan de provinciale afdelingen, die aan elk van hen, in overleg tussen fractie en dagelijks bestuur, worden toegewezen.

PROVINCIALE STATEN

Artikel 86

Het bestuur van de provinciale afdeling heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezing der leden van de Provinciale Staten in haar gebied.

Artikel 87

Iedere provinciale afdeling is verplicht aan de Provinciale Statenverkiezingen binnen haar werkgebied deel te nemen met een CDA-kandidatenlijst.

Artikel 88

In afwijking van het bepaalde in het vorige artikel kan de provinciale afdeling, na instemming van het partijbestuur, tezamen met één of meer andere politieke groeperingen binnen haar werkgebied met een kandidatenlijst aan de verkiezingen der leden van de Provinciale Staten deelnemen.

Artikel 89

De kandidaatstellingsprocedure wordt geregeld in het reglement voor de voorbereiding van de kandidaatstelling voor de verkiezing der leden van de Provinciale Staten.

Artikel 90

De artikelen 82 en 83 zijn ten aanzien van de kandidaatstelling en verkiezing der leden van Provinciale Staten van overeenkomstige toepassing.

Artikel 91

De leden van de Provinciale Staten worden geacht met behoud van ieders persoonlijke verantwoordelijkheid, bij het verrichten van hun taak rekening te houden met uitspraken en verklaringen van de bevoegde partijorganen, alsmede van de desbetreffende provinciale afdeling.

Artikel 92

De leden van de Provinciale Staten hebben de verplichting regelmatig contact te onderhouden met de verschillende geledingen van de partij binnen hun gebied. Daartoe behoort onder meer het geven van voorlichting aan, het verslag doen en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid aan de provinciale afdeling en de gemeentelijke afdelingen binnen het gebied.

GEMEENTERAAD**Artikel 93**

Het bestuur van de gemeentelijke afdeling heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezing der leden van de gemeenteraad in haar gebied.

Artikel 94

Iedere gemeentelijke afdeling is - behoudens bijzondere omstandigheden, zulks ter beoordeling van het partijbestuur en nadat het bestuur van de betrokken provinciale afdeling is gehoord - verplicht aan de gemeenteraadsverkiezingen binnen haar werkgebied deel te nemen met een CDA-kandidatenlijst.

Artikel 95

In afwijking van het bepaalde in het vorige artikel, kan de gemeentelijke afdeling, na instemming van het partijbestuur en nadat het bestuur van de betrokken provinciale afdeling is gehoord, tezamen met één of meer andere politieke groeperingen binnen haar werkgebied met een kandidatenlijst aan de verkiezingen voor leden van de gemeenteraad deelnemen.

Artikel 96

De kandidaatstellingsprocedure wordt geregeld in het reglement voor de voorbereiding van de kandidaatstelling voor de verkiezing der leden van de gemeenteraad.

Artikel 97

De artikelen 82, 83, 91 en 92 zijn ten aanzien van de kandidaatstelling en de verkiezing der leden van de gemeenteraad van overeenkomstige toepassing.

Artikel 98

De artikelen 93 tot en met 97 zijn van overeenkomstige toepassing op de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezing van de leden van de deelgemeenteraad, met dien verstande dat daarvoor het bestuur van de desbetreffende wijkafdeling verantwoordelijk is, voor zover dit in een reglement van de gemeentelijke afdeling of een convenant met de wijkafdelingen expliciet is bepaald. Het kandidaatstellingsreglement voor de gemeenteraad is van overeenkomstige toepassing.

ALGEMENE BEPALINGEN

STEMRECHT EN STEMMING

Artikel 99

In de vergaderingen van de verbanden, organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties wordt het stemrecht uitgeoefend door die leden die daar krachtens de bepalingen van deze statuten, het huishoudelijk reglement en de desbetreffende statuten of reglementen toe bevoegd zijn.

Artikel 100

Het stemrecht kan slechts worden uitgeoefend wanneer aan de financiële verplichtingen jegens de partij is voldaan.

Artikel 101

Elk lid kan niet meer dan één stem uitbrengen, behoudens het recht om als afgevaardigde op te treden als bedoeld in de artikelen 27 en 30. Stemming bij volmacht is niet toegestaan.

Artikel 102

Besluiten van het partijbestuur, het dagelijks bestuur, de besturen van de verbanden, bijzondere organen en bijzondere organisaties, alsmede de algemene vergaderingen van verbanden en bijzondere organisaties, worden, tenzij anders is bepaald in statuten en/of reglementen, genomen met eenvoudige meerderheid. Onder eenvoudige meerderheid wordt verstaan de helft plus één van de uitgebrachte stemmen; de blanco en ongeldige stemmen tellen niet mee bij de vaststelling van het aantal uitgebrachte stemmen. Indien het vereiste quorum ontbreekt, zijn de bepalingen in het volgende artikel van toepassing.

Artikel 103

- a) Ongeacht het aantal aanwezigen kunnen de in het vorige artikel bedoelde besturen en algemene vergaderingen altijd beraadslagen, hun agenda vaststellen en de notulen goedkeuren.
- b) Elke stemming is geldig, ongeacht het aantal stemmen, tenzij de voorzitter op een tevoren door ten minste vijf procent van het aantal aanwezige stemgerechtigde leden ingediend verzoek bij de stemming vaststelt dat niet vijftig procent van het aantal stemgerechtigde leden aanwezig is, of in het geval van het partijcongres vaststelt dat niet meer dan vijfenzeventig stemgerechtigde leden aanwezig zijn.

Indien de stemming uitwijst dat het quorum niet is bereikt, wordt de stemming op de agenda van de volgende vergadering geplaatst.

- c) De leden die hebben verzocht om vaststelling van het quorum worden bij het tellen van de aanwezigen als bedoeld in lid 2 meegerekend, ook als zij niet in de vergaderzaal aanwezig zijn.
- d) Wanneer minder dan vijf procent van het aantal leden aanwezig is of in het geval van het partijcongres minder dan acht stemgerechtigde leden aanwezig zijn, kan de voorzitter vaststellen dat het quorum niet is bereikt.
- e) Indien vastgesteld is dat het vereiste quorum ontbreekt, wordt een nieuwe vergadering belegd, waarin hetzelfde voorstel opnieuw aan de orde is.
- f) Ongeacht het aantal der aanwezige stemhebbende leden worden in de nieuwe vergadering geldige besluiten genomen bij eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte stemmen, tenzij anders is bepaald.

Artikel 104

- a) Over personen wordt schriftelijk gestemd. Is er sprake van een enkelvoudige kandidaatstelling, dan wordt voorgesteld die persoon bij acclamatie te benoemen.
Desgewenst wordt toch schriftelijk gestemd, indien dit door één of meer leden van een verband, orgaan, bijzonder orgaan of bijzondere organisatie wordt verlangd.
- b) Over zaken wordt mondeling gestemd, tenzij door de meerderheid van de stemhebbende leden van de vergadering een schriftelijke stemming wordt verlangd.

ZITTINGSPERIODE

Artikel 105

De stemhebbende leden van besturen van verbanden, organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties worden gekozen, respectievelijk benoemd voor een periode van vier jaar. Men is terstond eenmaal herkiesbaar. Men is na een periode van één jaar weer verkiesbaar, mits in die periode in geen enkele hoedanigheid aan het bestuur is deelgenomen.

Artikel 106

- a) De in het voorgaande artikel bedoelde besturen stellen een rooster van periodiek aftreden op, zodanig dat de functies van voorzitter en penningmeester en de functies van vice-voorzitter en secretaris niet tegelijkertijd vacant komen.
- b) Bij het ontstaan van een tussentijdse vacature van één van de stemhebbende leden van de in het voorgaande artikel bedoelde besturen, verkiest het desbetreffende verband, orgaan, bijzondere orgaan en/of de bijzondere organisatie, overeenkomstig de in statuten en reglementen vastgelegde bepalingen, een nieuw lid.
- c) Het nieuwgekozen bestuurslid neemt in het rooster van aftreden de plaats in van degene wiens vacature wordt vervuld. Het rooster van aftreden wordt indien nodig aangepast.

Artikel 107

Een bestuurslid kan, ook al is hij voor een bepaalde tijd benoemd, te allen tijde door de benoemende instantie worden ontslagen of geschorst. Het partijbestuur respectievelijk het bestuur van de desbetreffende provinciale afdeling is bevoegd een individueel bestuurslid in de uitoefening van zijn functies te beperken.

VERVANGING

Artikel 108

De provinciale afdelingen, het CDAV en het CDJA kunnen voor hun vertegenwoordiging in het partijbestuur en in bijzondere organisaties plaatsvervangers aanwijzen overeenkomstig de procedure die is vastgelegd in de statuten en/of desbetreffende reglementen.

ONVERENIGBAARHEID EN CUMULATIE VAN FUNCTIES

Artikel 109

Uitgesloten is de cumulatie van politieke functies, partijfuncties en/of maatschappelijke functies die het aanzien van het politieke ambt of van de partij schaadt, doordat de cumulatie tot een belangenvermenging leidt die de integriteit van de politieke besluitvorming aantast of tot een zodanige belasting van de betrokken persoon leidt, dat in redelijkheid geen behoorlijke vervulling van de politieke functie en/of partijfunctie is te verwachten.

Artikel 110

Een fractievoorzitter of zijn plaatsvervanger is adviserend lid van het bestuur van een partijorgaan dan wel partijverband in dezelfde bestuurslaag.

Artikel 111

- a) Het partijbestuur beslist of een (voorgenomen) cumulatie in strijd is met artikel 109.
- b) Personen die worden gekandideerd voor, of zitting hebben in de Eerste of Tweede Kamer der Staten-Generaal, het Europees Parlement of het dagelijks bestuur dienen de (neven)functies die zij uitoefenen, alsmede de (neven)functies die zij overwegen te aanvaarden, te onderwerpen aan de beoordeling van het partijbestuur ter toetsing aan artikel 109. Het huishoudelijk reglement kan bepalen welke andere categorieën voorgenomen cumulaties eveneens aan toetsing moeten worden onderworpen.
- c) Cumulaties worden getoetst door de Toetsingscommissie, die terzake het partijbestuur adviseert.

Artikel 112

Medewerkers van het CDA-bureau kunnen niet tevens lid zijn van het partijbestuur.

STATUTEN EN REGLEMENTEN

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Artikel 113

Het partijcongres stelt een huishoudelijk reglement vast, waarin deze statuten nader worden uitgewerkt. De inhoud van dit reglement mag niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten.

Artikel 114

Voor wijziging van het huishoudelijk reglement is een eenvoudige meerderheid vereist.

ANDERE REGLEMENTEN

REGLEMENTEN VAN BIJZONDERE ORGANEN EN STATUTEN VAN BEHERENDE INSTANTIES

Artikel 115

Het partijcongres stelt de reglementen van bijzondere organen vast, waarin de bepalingen van deze statuten en het huishoudelijk reglement nader worden uitgewerkt. Hetzelfde is van toepassing ten aanzien van de vaststelling van de statuten van instanties die ten behoeve van het beheer van geldmiddelen en eventuele eigendommen van de partij en van bijzondere organen in het leven worden geroepen. De statuten en reglementen mogen niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.

Artikel 116

Voor wijziging van de in artikel 115 bedoelde reglementen is een eenvoudige meerderheid vereist. Voor wijziging van de in artikel 115 bedoelde statuten is een tweederde meerderheid vereist. Onder tweederde meerderheid wordt verstaan tweederde van de uitgebrachte stemmen; blanco en ongeldige stemmen tellen niet mee bij de vaststelling van het aantal uitgebrachte stemmen. Voor aanvaarding van een amendement op een voorstel tot wijziging van de in artikel 115 bedoelde reglementen en statuten is een eenvoudige meerderheid vereist.

STATUTEN EN REGLEMENTEN VAN BIJZONDERE ORGANISATIES

Artikel 117

Statuten en reglementen van bijzondere organisaties, alsmede wijziging daarvan, zijn onderworpen aan de goedkeuring door het partijcongres. De statuten en reglementen mogen niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.

KANDIDAATSTELLINGSREGLEMENTEN

Artikel 118

Het partijcongres stelt de reglementen vast als bedoeld in de artikelen 81, 89 en 96, hierna te noemen kandidaatstellingsreglementen, waarin de bepalingen van deze statuten en het huishoudelijk reglement nader worden uitgewerkt. De reglementen mogen niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.

Artikel 119

Voor wijziging van de kandidaatstellingsreglementen is een eenvoudige meerderheid vereist.

Artikel 120

Het partijbestuur kan één of meer reglementen vaststellen waarin onderwerpen worden geregeld waarin door deze statuten, het huishoudelijk reglement en de overige reglementen niet of niet volledig wordt voorzien. Deze reglementen mogen niet in strijd zijn met deze statuten, het huishoudelijk reglement en/of de overige reglementen.

ONTBINDING EN VEREFFENING

Artikel 121

Ontbinding van de partij geschiedt uitsluitend door een besluit van het partijcongres. Voor een besluit tot ontbinding van de partij is een tweederde meerderheid vereist. De stemming over dit besluit dient schriftelijk te geschieden.

Artikel 122

In geval van ontbinding wijst het partijbestuur de bestemming aan van de bezittingen van de partij, met dien verstande dat zij zo enigszins mogelijk zullen worden aangewend ten bate van het doel waarvoor zij zijn verkregen.

Artikel 123

Ontbinding van verbanden geschiedt, onverminderd het bepaalde in artikel 23, door een besluit van de betreffende algemene vergadering dan wel door een besluit van het partijbestuur. De stemming over dit besluit dient schriftelijk te geschieden. Indien ontbinding plaatsvindt door besluit van de desbetreffende algemene vergadering is tevens vereist dat het dagelijks bestuur van de partij toestemming verleent tot ontbinding van het desbetreffende verband.

Artikel 124

De ontbinding van bijzondere organisaties geschiedt door besluit van de desbetreffende algemene vergadering. De stemming over dit besluit dient schriftelijk te geschieden.

Tevens is vereist dat het dagelijks bestuur van de partij toestemming verleent tot ontbinding van de desbetreffende bijzondere organisatie.

Artikel 125

In geval van ontbinding van een verband of bijzondere organisatie wijst de desbetreffend algemene vergadering dan wel het partijbestuur de bestemming van de bezittingen van het verband of de bijzondere organisatie aan, met dien verstande dat zij zo enigszins mogelijk worden aangewend ten bate van het doel waarvoor zij zijn verkregen.

Artikel 126

Voor besluiten tot het aangaan van een federatie dan wel tot fusie is artikel 121 van overeenkomstige toepassing. Voor het nemen van een dergelijke besluit is een tweederde meerderheid vereist.

WIJZIGING EN AANVULLING VAN DEZE STATUTEN

Artikel 127

Wijziging van deze statuten is slechts mogelijk indien het partijcongres daartoe besluit.

Artikel 128

Voor wijziging van de statuten is een tweederde meerderheid vereist; voor aanvaarding van een amendement op een voorstel tot wijziging is een eenvoudige meerderheid vereist.

Artikel 129

Een statutenwijziging komt niet tot stand dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt. Tot het doen verlijden van de akte is ieder lid van het dagelijks bestuur of een ander door het partijcongres daartoe gemachtigd persoon bevoegd, onder overlegging van een uittreksel uit de notulen van de vergadering.

Artikel 130

Het huishoudelijk reglement omschrijft het recht van initiatief tot wijziging van de statuten, respectievelijk van het huishoudelijk reglement, de statuten en/of reglementen van bijzondere organen en de overige reglementen. Ook wordt in het huishoudelijk reglement bepaald aan welke voorwaarden wijzigingsvoorstellen dienen te voldoen.

SLOTBEPALING

Artikel 131

In alle gevallen waarin deze statuten, het huishoudelijk reglement en/of andere reglementen niet voorzien, beslist het partijbestuur, voorzover het de organen en bijzondere organen betreft; respectievelijk het bestuur van het desbetreffende verband en het bestuur van de desbetreffende bijzondere organisatie.